

عنوان مقاله:

بررسی رژیم حقوقی و مدیریت خشکسالی و مصرف بهینه آب رودخانه مرزی هیرمند

محل انتشار:

دوازدهمین همایش سراسری آبیاری و کاهش تبخیر (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

علیرضا وحیدی - هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان، مجتبع آموزش عالی بم

خلاصه مقاله:

تالابهای هامون که در تاریخ از آنها به نام دریای زره نام برده شده است، بزرگترین دریاچه آب شیرین ایران بوده و مهم ترین نقش را در تامین آب شرب و کشاورزی و اکولوژی منطقه سیستان دارد و یکی از تالابهای مهم بین المللی محسوب می شود. رودهای مهمی چون هیرمند، فراه و هاروت به همراه چند رود دیگر که از ارتفاعات افغانستان سرچشمه می گیرند نقش اساسی در تامین آب این تالابها را دارند و در واقع حوزه آبخیز مشترکی را به وجود آورده اند که مدیریت ویژه ای را نیز ایجاب می نماید. هیرمند بعنوان یکی از بزرگترین رودهای شرقی فلات ایران و آسیا و درازترین رود واقع بین فرات محسوب می شود. این رود با آورد عظیم آب سالانه خود با مشروب ساختن اراضی و مملو نمودن دریاچه هامون، از گذشته های دور باعث نمود حیات، زندگی و تمدنهای بزرگ و شکوفایی اقتصادی در چهار بخش زراعت، دامداری، ماهیگیری و شکار و صنایع دستی گردیده است. رود هیرمند از کوه های بابا در شمال غربی کابل سرچشمه می گیرد و به دریاچه هامون می ریزد. در کل می توان گفت که 6% از منابع آب کشور، مربوط به تالابهای هامون است و مدیریت صحیح آن می تواند بخشی از مشکلات موجود در دسترسی بیشتر به آب را مرتفع نماید. مساله سهمیه بندی آب، نحوه بهره برداری آن در منطقه دلنا همواره یکی از مهمترین اختلافات مرزی ایران و افغانستان در سیستان بوده است. یکی از دلایل آسیب پذیری بیش از حد سیستان نسبت به خشکسالی، وابستگی اشتغال مردم به منابع آبی است که منشا آن در خارج کشور بوده و میزان آن قابل پیش بینی نیست. با توجه به عدم وجود آگاهی از میزان آب در بالادست حوضه آبریز هیرمند، برنامه ریزی خاصی نیز برای استفاده از منابع آب وجود ندارد. بنابراین جهت مدیریت و برنامه ریزی صحیح مصرف آب رود هیرمند بایستی مساله تعیین رژیم حقوقی هیرمند میان ایران و افغانستان حل و فصل شود. در این مقاله رژیم حقوقی رودخانه هیرمند و مدیریت بهینه و خشکسالی اخیر آن مورد بررسی قرار می گیرد.

کلمات کلیدی:

رژیم حقوقی، رود هیرمند، مدیریت مصرف، خشکسالی، دریاچه هامون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/475888>

